

V Praze dne 2. května 2017  
Č.j. 2017 / 61795 / 570  
Ke sp. zn. Sp/2017/152/573  
Počet listů: 4

Jan Mikula  
U Pískovny 4518  
466 06 Jablonec nad Nisou

[jan.mikula@hotmail.com](mailto:jan.mikula@hotmail.com)

Věc: Vyřízení žádosti podle § 14 odst. 5 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále též „Informační zákon“)

Vážený pane Mikulo,

Česká národní banka obdržela dne 17.4.2017 Vaše podání označené jako „*Otevřený dopis ČNB: Komu jste dali vydělat?*“, v němž jste Českou národní banku požádal o jeho vyřízení podle Informačního zákona, v jehož režimu je dále vyřizováno (dále jen „Žádost“).

V první části Žádosti v odstavcích nazvaných „*Nepohrdejte občany*“ a „*Kde ČNB porušuje ústavu a zákony?*“ formulujete pod body 1) až 4) své námitky<sup>1</sup> (dále jen „Námitky“) týkající

---

<sup>1</sup> „1) ČNB používá nástroje měnové politiky, které nejsou uvedeny ani v zákonech a už vůbec ne v Ústavě ČR. Státní instituce mohou vykonávat jen ty úkoly, které jsou vyjmenovány v Ústavě či v zákonech, a to pouze a jenom způsobem, který zákon stanoví. Cílování inflace, které sama ČNB považuje za ústřední nástroj měnové politiky, není v zákonech ČR nikde zmíněno a pochází z pera samotné banky. To je nepřipustné. Státní instituce si nemohou určovat rozsah svých pravomocí a způsob vykonávání své funkce, jak se jim zamane. Od toho jsou zákony, které schvaluje Parlament, který v našem ústavním pořádku zastupuje občany.

2) ČNB svou měnovou politikou včetně devizových intervencí způsobila a dále způsobuje přerozdělení bohatství mezi občany, ke kterému nemá žádné zákonné ani ústavní oprávnění. Inflace, která se začíná blížít i podle oficiální statistiky ČNB třem procentům, není nic jiného než skryté zdanění. Tříprocentní inflace působí stejně, jako kdyby Parlament ČR odhlasoval zvýšení DPH o tři procentní body. ČNB nemá právo zdaňovat občany, a to ani skrytě, nemá ani právo přerozdělovat bohatství mezi občany. To dle Ústavy může dělat pouze Parlament, tím že schválí příslušný zákon.

Je například absolutně nepřipustné, aby ČNB cíleně poškozovala zaměstnance na úkor zaměstnavatelů, jak sama uvádí jako důvod intervencí: „Mírná inflace také zvyšuje pružnost pracovního trhu, neboť při nezměněných nominálních mzdách dochází k mírnému poklesu mezd reálných. To firmám majícím potíže umožňuje snížit reálné náklady, aniž by docházelo ke snížení nominálních mezd, pro odbory či samotné zaměstnance zpravidla obtížně přijatelnému.“

3) Spuštěním devizových intervencí ČNB fakticky nastolila fixní režim kurzu koruny, neboť přijala závazek nepustit korunu pod 27 Kč za euro. To ji ovšem zákon nedovoluje, neboť jasně praví, že ČNB musí změnu kurzového režimu konzultovat s vládou. To se nestalo.

4) ČNB nejedná v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství, což ji jednoznačně nařizuje zákon o ČNB. Místo toho ČNB plánovala po víc jak tři roky kurz koruny. I po ukončení intervencí stále nařizuje, jaké mají být úrokové míry v ekonomice. Takové chování je protitržní a banka tím porušuje zákon o ČNB.„

se souladu měnové politiky České národní banky s ústavním zákonem č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů (dále jen „Ústava České republiky“).

Předně Česká národní banka uvádí, že shora citovanými Námitkami se již zabývala, a to na základě Vašeho podání ze dne 12.7.2016 nazvaného „*Otevřený dopis ČNB: Devizové intervence a měnová politika porušují Ústavu ČR*“. Ve velmi rozsáhlé odpovědi se ČNB k Vaším Námitkám písemně vyjádřila v dopise ze dne 5.8.2016, č.j. 2016/091061/CNB/110 (viz příloha tohoto přípisu).

První část Vaší současné Žádosti proto považujeme za zodpovězenou zcela vyčerpávajícím způsobem, přičemž vedení další, rozvíjející polemiky není smyslem práva na informace ve smyslu Informačního zákona.

V obecné rovině k této části Vaší Žádosti Česká národní banka uvádí, že velmi podrobné vysvětlení charakteru, důvodů a přínosů přijetí kurzového závazku naleznete na internetových stránkách České národní banky v publikaci „Kurz jako nástroj měnové politiky“ pod tímto odkazem:

[http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/o\\_cnb/publikace/download/fact\\_sheet\\_mp\\_kurz\\_cz.pdf.pdf](http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/o_cnb/publikace/download/fact_sheet_mp_kurz_cz.pdf.pdf).

Ve druhé části Žádosti v rámci odstavců nazvaných „*Je čas na audit ČNB*“, „*Kdo se na intervencích obohatil?*“ a „*Otevřete účetní knihy*“ žádáte „*podrobný audit devizových intervencí*“. V závěru pak ve třech bodech formulujete své požadavky, resp. vyzýváte Českou národní banku k následujícímu:

- „1) *Zveřejněte všechna aktiva ve vlastnictví ČNB, jejichž hodnota přesahuje 10 000 Kč.*
- 2) *Zveřejněte podrobnosti o jejich pořízení. Tj. kdy bylo aktivum pořízeno, za jakou částku, jakou část z toho tvořil poplatek zprostředkovateli, kdo byl tím zprostředkovatelem a kdo původně aktivum vlastnil.*
- 3) *Tyto věci zveřejněte v digitálním otevřeném formátu, aby veřejnost mohla pomocí nejrůznějších aplikací a programů automaticky tyto data projít a pokusit se v nich najít možná problematická místa.*“

Ke shora uvedeným požadavkům Česká národní banka především poukazuje na základní zásady vedení jejího účetnictví. Účetní závěrka je sestavena v souladu se zákonem o účetnictví, vyhláškou č. 501/2002 Sb. vydanou MF a též v souladu s českými účetními standardy pro finanční instituce. Věrně odráží finanční pozici České národní banky, její finanční operace a jejich výsledky. Při sestavování účetní závěrky se vychází z předpokladu nepřetržitého trvání České národní banky a z principu historických pořizovacích cen, který je modifikován oceněním derivátů, akcií a realizovatelných cenných papírů reálnou hodnotou. Účetní závěrka obsahuje rozvahu, výkaz zisku a ztráty a související přílohu, která zahrnuje také přehled o změnách vlastního kapitálu.

Ad 1)

Požadované informace týkající se aktiv naleznete v účetní závěrce České národní banky za rok končící 31.12.2016 uveřejněné na jejích internetových stránkách pod následujícím odkazem:

[http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/o\\_cnb/hospodareni/download/ruz\\_2\\_016\\_cz.pdf](http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/o_cnb/hospodareni/download/ruz_2_016_cz.pdf)

Podrobné aktuální údaje týkající se struktury devizových rezerv, a to i v časových řadách naleznete rovněž ve statistikách uveřejněných pod následujícím odkazem:

[http://www.cnb.cz/cs/statistika/platebni\\_bilance\\_stat/devizove\\_rezervy/index.html](http://www.cnb.cz/cs/statistika/platebni_bilance_stat/devizove_rezervy/index.html)

Ad 2)

Řadu podrobných informací vztahujících se k předmětu tohoto Vašeho dotazu, tj. týkajících se správy devizových rezerv, lze nalézt rovněž ve shora uvedené účetní závěrce. Jsou zde popsány příslušné účetní postupy (např. při správě cenných papírů - viz kapitola 2 a 3). Současně je však třeba k tomuto bodu zdůraznit, že podle ustanovení § 49 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o České národní bance“) *se na všechny bankovní operace České národní banky včetně stavů na účtech, které vede, vztahuje bankovní tajemství.*

Bankovní tajemství chrání jak klientské operace České národní banky, tak operace České národní banky na vlastní účet. Stavem na účtech ve smyslu výše citovaného ustanovení zákona o České národní bance se rozumí obecně stav určitých prostředků držených bankou bez ohledu na to, zda se jedná o peněžní prostředky, cenné papíry či např. zlato.

Česká národní banka řadu informací týkajících se skladby jejích devizových rezerv zveřejňuje, je však vždy povinna respektovat práva třetích osob, se kterými jsou obchody týkající se devizových rezerv uzavírány, a předcházet též možné manipulaci s them.

Česká národní banka dále uvádí, že při svých operacích využívá zprostředkovatele resp. externí správce či agenty minimálně. V případech, kdy tomu tak je, jsou poplatky stanoveny v obchodních smlouvách podléhajících bankovnímu tajemství.

Ad 3)

V souvislosti s Vaším požadavkem na možnost „hledání problematických míst“ Česká národní banka považuje za nezbytné uvést, že její hospodaření podléhá kontrole Nejvyššího kontrolního úřadu, který kontroluje její tzv. provozní výdaje.<sup>2</sup> Účetní závěrka České národní banky podléhá auditu a je zveřejňována.<sup>3</sup> Svoji zprávu o hospodaření Česká národní banka předkládá Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky<sup>4</sup>. Podle § 47a zákona o České národní bance dále platí, že **Česká národní banka nakládá s vlastním majetkem včetně devizových rezerv s odbornou péčí.** K hodnocení dodržení pravidla odborné péče Českou národní bankou pak primárně slouží zákonné cíle a úkoly České národní banky uložené jí právními předpisy. V konkrétní situaci k posouzení naplnění této povinnosti může sloužit praxe (best practice) jiných centrálních bank při výkonu srovnatelných činností, dále požadavky kladené jinými zákony na subjekty na finančním trhu (typicky banky) a podpůrně

<sup>2</sup> Podle ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 166/1993 .Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů vykonává úřad kontrolu hospodaření České národní banky v oblasti výdajů na pořízení majetku a výdajů na provoz České národní banky.

<sup>3</sup> Podle ustanovení § 48 odst. 2 zákona o České národní bance je účetní závěrka České národní banky ověřována jedním nebo více auditory, kteří jsou určeni po dohodě bankovní rady s ministrem financí. Podle ustanovení § 48 odst. 3 zákona o České národní bance platí, že jakmile je účetní závěrka schválena a ověřena auditory, bankovní rada ji předá Poslanecké sněmovně a zveřejní.

<sup>4</sup> Podle ustanovení § 47 odst. 3 zákona o České národní bance předkládá Česká národní banka roční zprávu o výsledku svého hospodaření nejpozději do 3 měsíců po skončení kalendářního roku k projednání Poslanecké sněmovně.

též obecné požadavky na správu a správce cizího majetku, byť je třeba zdůraznit, že povinnost odborné péče není České národní bance zákonodárcem uložena ve vztahu k cizímu majetku.<sup>5</sup> Při posuzování výkonu činností Českou národní bankou z hlediska odborné péče je nutno v první řadě zohlednit její ústavně zakotvený cíl, kterým je podle čl. 98 Ústavy České republiky péče o cenovou stabilitu. Jednoduše řečeno, základním cílem České národní banky při devizových operacích a jiných obchodech na finančním trhu není její zisk a zvyšování hodnoty devizových rezerv, ale právě cenová stabilita. Tedy i finanční operace, která by pro komerční banku byla ztrátová a taková banka by ji nemohla při dodržení standardu odborné péče realizovat, může, nebo dokonce musí být realizována centrální bankou při plném dodržení standardu odborné péče ve vztahu k jejím zákonným úkolům a cílům. Určité operace tak mohou vést k účetní ztrátě centrální banky, ta však při jejich provádění sleduje dodržení inflačního cíle a jeho dodržením pečuje o cenovou stabilitu.

Jako na relevantní informaci s ohledem na Váš požadavek týkající se „*možnosti vyhledávání a procházení dat*“ závěrem též poukazujeme na veřejnou databázi **ARAD**<sup>6</sup>, která je součástí informačního servisu České národní banky. Jejím cílem bylo vytvořit jednotný systém prezentace časových řad agregovaných údajů za jednotlivé statistiky a oblasti finančního trhu. Převážná část těchto údajů pochází ze statistických zpracování prováděných přímo v České národní bance, některá data jsou převzata z externích zdrojů, například z Českého statistického úřadu. Vybrané statistické údaje z Českého statistického úřadu jsou zde publikovány s jeho svolením. Požadované údaje lze v databázi nalézt podle hierarchické navigace v jednotlivých tematických oblastech. Tato databáze je pravidelně doplňována údaji z více než 100 datových zdrojů.

S pozdravem

otisk úředního razítka

Mgr. et Mgr. Petra Chroustovská  
ředitelka odboru sankčních řízení  
podepsáno elektronicky

Mgr. Jana Havlová  
referát poskytování informací  
podepsáno elektronicky

Příloha:  
dle textu

---

<sup>5</sup> ČNB není součástí veřejných rozpočtů České republiky, je od nich podle zákona naopak striktně oddělena a podle zákona hradí náklady na svoji činnost ze svých vlastních výnosů. ČNB tedy není placena z daní a její náklady tudíž nejsou náklady daňových poplatníků.

<sup>6</sup> <http://www.cnb.cz/docs/ARADY/HTML/index.htm>